

Poznań, dnia 23 października 2020 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.635.2020.22

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

orzekam

nieważność § 3 oraz załączników nr 1 i 2 do uchwały nr XXIII/223/2020 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 24 września 2020 r. w sprawie woli przejęcia fragmentów byłej drogi krajowej nr 5 na odcinkach: od ronda w m. Koszanowo (węzeł Śmigiel Północ) do ul. Wierzbowej w Koszanowie oraz od ul. Leśnej w Nietążkowie do ronda w m. Nietążkowo (węzeł Śmigiel Południe) - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2020 r. Rada Miejska Śmigła podjęła uchwałę nr XXIII/223/2020 w sprawie woli przejęcia fragmentów byłej drogi krajowej nr 5 na odcinkach: od ronda w m. Koszanowo (węzeł Śmigiel Północ) do ul. Wierzbowej w Koszanowie oraz od ul. Leśnej w Nietążkowie do ronda w m. Nietążkowo (węzeł Śmigiel Południe), zwaną dalej "uchwałą".

Uchwałę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470 ze zm.).

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 25 września 2020 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Miejska Śmigła wyraziła „wolę zaliczenia do kategorii dróg gminnych fragmentów byłej drogi krajowej nr 5 na odcinkach: od ronda w m. Koszanowo (węzeł Śmigiel Północ) do ul. Wierzbowej w Koszanowie oraz od ul. Leśnej w Nietążkowie do ronda w m. Nietążkowo (węzeł Śmigiel Południe)” (§ 1 uchwały). Jak wynika z zapisów § 2 uchwały: „Fragmenty dróg o których mowa w § 1. aktualnie stanowią drogi krajowe, którymi

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

zarządza Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad”. Jednocześnie w myśl § 3 uchwały „Ustala się przebieg dróg gminnych, określonych w § 1 niniejszej uchwały na mapie stanowiącej załącznik graficzny nr 1 i 2 do niniejszej uchwały”.

W ocenie organu nadzoru ustalenie w § 3 uchwały oraz w załącznikach graficznych nr 1 i 2 do uchwały przebiegu dróg zostało dokonane przez radę w sposób rażąco sprzeczny z prawem, tj. z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2020 r. poz. 470 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Jako szczególną podstawę prawną podjęcia uchwały rada powołała art. 7 ustawy. Przepis ten składa się z trzech jednostek redakcyjnych (ustępów), których treść jest następująca: „Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych” (ust. 1), „Zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu” (ust. 2), „Ustalenie przebiegu istniejących dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy” (ust. 3).

Analiza treści badanej uchwały wskazuje, że rada nie skorzystała z upoważnienia do wydania aktu prawa miejscowego, o którym mowa art. 7 ust. 2 ustawy. Nie dokonała bowiem w sposób władczy zaliczenia do kategorii dróg gminnych wskazanych w § 1 uchwały fragmentów drogi krajowej nr 5, „stanowiących aktualnie drogi krajowe, którymi zarządza Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad”, a jedynie wyraziła wolę takiego zaliczenia na przyszłość. Uchwała w części obejmującej § 1 i § 2 ma zatem charakter uchwały intencyjnej, co znajduje potwierdzenie także w przepisie o jej wejściu w życie: „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia” (§ 5 uchwały), jak i w wyjaśnieniach Kierownik Wydziału Inwestycji Urzędu Miejskiego Śmigła złożonych podczas sesji Rady Miejskiej Śmigła w dniu 24 września 2020 r.: „Zakończyły się prace nad budową drogi ekspresowej nr 5 relacji Poznań – Wrocław i pewne fragmenty dawnej drogi krajowej straciły swoje znaczenie w układzie transportowym dróg krajowych czy wojewódzkich, a te fragmenty będą służyć (...) lokalnej społeczności. Dlatego proponujemy podjęcie takiej uchwały, żeby móc zacząć rozmowy (...) z Generalną Dyrekcją o przejęciu tych dróg”.

Podjęcie uchwały o charakterze jedynie deklaracyjnym w omawianym zakresie należy uznać za dopuszczalne na gruncie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz § 26 Statutu Gminy Śmigiel przyjętego uchwałą nr LI/389/18 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 18 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 8322 i 9321), jak również zasadne w świetle procedury zaliczania odcinków dróg krajowych, zastępowanych nowo wybudowanymi odcinkami dróg, do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych lub gminnych w oparciu o przepisy art. 10 ust. 5 – 5d ustawy.

Inaczej należy jednak ocenić kategorię, nie wskazującą jedynie na intencyjny charakter postanowienia, treść § 3 uchwały: „Ustala się przebieg dróg gminnych, określonych w § 1 niniejszej uchwały na mapie stanowiącej załącznik graficzny nr 1 i 2 do niniejszej uchwały”. Użyty w tym przepisie zwrot: „ustala się przebieg dróg gminnych” świadczy, w ocenie organu nadzoru, o

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

wypełnieniu przez radę upoważnienia zawartego w art. 7 ust. 3 ustawy i zredagowania na jego podstawie przepisu o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Tymczasem rada na dzień podejmowania badanej uchwały nie była upoważniona do skorzystania z delegacji zawartej w art. 7 ust. 3 ustawy i ustalenia na jej podstawie przebiegu dróg, które nie zostały jeszcze zaliczone do kategorii dróg gminnych, a zatem dróg, które nie stanowią „istniejących dróg gminnych” w rozumieniu art. 7 ust. 3 ustawy.

W świetle powyższego uzasadnionym jest stwierdzenie nieważności uchwały w części obejmującej § 3 wraz z załącznikami graficznymi nr 1 i 2, z uwagi na ich istotną sprzeczność z art. 7 ust. 3 ustawy.

Na marginesie organ nadzoru podkreśla, że uchwały podejmowane na podstawie art. 7 ust. 2 i ust. 3 ustawy stanowią akty prawa miejscowego i winny wchodzić w życie w sposób przewidziany w ustawie z dnia 20 lipca 2020 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Zgodnie z powołaną ustawą: „Ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe” (art. 2 ust. 1), „Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy” (art. 4 ust. 1), „W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się: (...) akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy” (art. 13 pkt 2). W niniejszej sprawie, z uwagi na stwierdzenie nieważności § 3 uchwały (wraz z załącznikami graficznymi nr 1 i 2), odpada podstawa zakwestionowania legalności przepisu § 5 uchwały w świetle powołanych przepisów ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Łukasz Mikołajczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117